

חץ בכיוון הנכון

איתן תגר

מה שלא עשו גיבורי אגדות העם רובין הוד וילהלם טל, עשתה ילדה אחת קטנה בסרט "משחקי הרעב": היא קלעה בול לליבם של הצופים, וגרמה לזינוק אדיר בפופולאריות של ספורט הקשתות

מיינו לעצמכם את איש הפרא הקדמון

ד יושב בפתח המערה, עייף ורעב לאחר מרדף ממושך בעקבות בהמת הבאפלו הקדומה,

שהצליחה לנוס ולחמוק מהחניתות והאבנים שיידו בה שבט הפראים. הוא קשר גיד של חיה לשני קצוות של ענף עץ מתוח, וברגע של הארה קלט שאם יניח את החנית על המיתר, יוכל לשלוח אותה למרחק רב בעקבות הטרף. כך נולדו החץ והקשת. הוא לא שיער, שהכלי הפשוט והפרימיטיבי שיצר, שבימינו בודאי היה נחשב כרעיון גאוני לסטארט-אפ, יהפוך עם הזמן לאחת ההמצאות החשובות ביותר לאדם.

מכאן, הכול כבר שייך להיסטוריה: הראשונים שפיתחו ושכללו את תורת הירי בחץ וקשת הם העמים הקדמונים שחיו ברחבי המזרח התיכון, וביניהם גם אבות אבותינו העברים. ואכן, במזיאון ישראל מוצגת קשת בת 5600 שנה, שנמצאה בים המלח. הקשת עשויה מעץ זית ושבורה במרכז בהתאם לנוהג שהיה מקובל אז, שכאשר נושא הקשת מת, שוברים את קשתו לשניים וטומנים אותה עם גופתו. הלוחם וקשתו חד הם. בחפירות הכותל בשנת 2009 התגלה חותם אישי של שר

צבאות היהודים במלכות יהודה, אשר תוארך למאה השמינית לפני הספירה. על החותם, שהיה שייך לאיש בשם "חגב", מופיעה דמותו של לוחם היוורה בקשת.

האגדות הרבות שנרקמו סביב החץ וקשת מעידות על הפופולאריות של ספורט הקשתות באירופה כבר במאות ה-13 וה-14. מי אינו מכיר את אגדות העם על רובין הוד או וילהלם טל, הגיבור האגדתי, שירה בקשתו ופגע בתפוח שעל ראש בנו. אטילה ההוני וג'ינג'יס חאן, הכובשים האימתניים של אירופה, השתמשו בלוחמים קשתים שירו

חותם אישי של שר צבאות היהודים במלכות יהודה, מהמאה השמינית לפני הספירה

תוך כדי דהירה על סוסים.

תור הזהב של קשתות המלחמה הסתיים בשנת 1600 לספירה לערך, עם המצאת אבק השריפה, הרובה והכדור. הקשת יצאה אחר כבוד מן הארסנל והפכה לכלי המשמש להנאה ולפעילות לשעות הפנאי - לספורט של קליעה למטרה או לציד אתגרי.

החץ צובר תאוצה

המעבר מזירת המלחמה לזירת הספורט הפך את הירי בחץ וקשת לענף תחרותי במשחקים האולימפיים. באולימפיאדת לונדון 2012 גרפה תחרות החץ וקשת שיאי צפייה בצפון אמריקה, אך הפופולאריות הגואה לה זוכה ענף הקשתות בשנים האחרונות הגיעה דווקא מעולם הקולנוע: זה החל להפציע בעקבות סרטים כמו "שר הטבעות", "רובין הוד" ו"אווטאר", אבל איש לא צפה את המהפך התודעתי שהתחולל בעקבות הסרט "משחקי הרעב". כולם רוצים לחקות את קטניס, הציידת המופלאה, זוהי אחת הסיבות העיקריות לרשימות ההמתנה ללימודי קשתות מחוץ לחוף בארצות הברית. על פי נתוני איגוד הקשתות האמריקאי, מאז יציאת הסרט לאקרנים מספר החברים זינק ב-25%, מעל 500 מועדונים חדשים נפתחו והאיגוד עושה מאמצים לגייס לשרותיו עוד ועוד מדריכים.

מה מושך בקשתות?

העידן המודרני מציע לנו מגוון כה נרחב של סוגי ספורט זמינים, שכדי לעסוק בהם כל מה שנדרש זה להירשם ולהתחיל להתאמן. קשתות דורשת הרבה יותר, ולא רק בגלל הציוד: כדי להיות קשת צריך בראש וראשונה החלטה פנימית, ומשמעת רבה ליישום ההחלטה. קשתות אינה מבוססת על כוח או כושר גופני - קשת טוב הוא מי שיכול לקיים תהליך פנימי של רוגע, ריכוז, מיקוד, ניקוי מחשבה והפעלת רוטינה מדויקת של ירי. ספורט הקשתות הוא ספורט אישי. כל כך אישי, שברגע הרמת הקשת אתה חייב להיות מנותק מהכל, גם מהיריב ומתחרות ואפילו מהתוצאה. ספורט הקשתות מתאים מאד לאנשים שניסו לרוץ בקבוצה אחרי כדור ונוכחו שזה לא הקטע שלהם, אנשים שהם קצת פחות אלסטיים או ספורטיביים. מאידך, זה ממש אינו מתאים לאנשים עצבניים, מתוחים, תזזיתיים, כאלה שבאופיים "קופצים" מדבר לדבר. קשתות, כספורט של ניקוי ראש והזדככות הנפש, עשויה להועיל במיוחד

ובעיקר במרכז, ומאוגדים באיגוד הקשתות. המטרה הנכספת, לשגר נציג ישראלי לאולימפיאדה, כמעט התגשמה כאשר הקשת גיא מצקין, אלוף ישראל בקשתות, היה ממש במרחק נגיעה מהכרטיס לאולימפיאדת לונדון 2012. עתה העיניים נשואות לאולימפיאדת ריו 2016, אך עד אז מתקיימות תחרויות באולמות (בחורף), במגרשים לטווחים ארוכים, בירי שדה בקיסריה ובאפולוניה, ובירי לדמויות של חיות המסתתרות במסלול ביער. ■

הכותב הינו מנהל מועדון קשתות וחבר הנהלת איגוד הקשתות בישראל, יורה בקשת 25 שנים.

לבעלי מקצועות ניהוליים או עצמאים שחיי העבודה שלהם מאופיינים במתח, בריבוי משתנים, בקבלת החלטות ובאחריות גדולה - עיסוק של שעתיים בקשתות יוצר אצל המתאמן תהליך בניה מחדש של רוגע פנימי והיטהרות, כאשר במהלך רכישת המיומנות מתפתחים הכישורים הפיזיים והשכליים הנחוצים.

היפנים, שפיתחו את תורת הקשתות המסורתית קידו, רואים בה מטאפורה לחיים. הם טבעו את המושג "דרכה של הקשת" ומאמינים, כי הקידו הוא הדרך הטובה ביותר להכניע את האגו, לחשוף את החולשות ולחתור לשלמות.

הקשת הישראלית: מכוונים לאולימפיאדה

לעומת מספרם הגדול של הקשתים בעולם - בארצות הברית יש 7.5 מליון קשתים, בגרמניה יש 3.5 מליון, ואפילו בקפריסין יש כ-1200 קשתים - המספרים אצלנו צנועים יותר: בישראל יש כ-300 מושכים בקשת - גברים, נשים, וגם ילדים - הפועלים במסגרת 7 מועדונים בצפון, בירושלים

גאווה ישראלית

הקשתית הישראלית מאיה רייסין בת ה-15 העפילה לשמינית הגמר של תחרות המיון העולמית לאולימפיאדת הנוער השניה, לאחר שניצחה בשני סבבים מול מתחרה ממלזיה ומול מתחרה מברזיל. בכך הבטיחה מאיה את השתתפותה במשחקי נאנג'ינג 2014 בסין (המשחקים האולימפיים הצעירים).